

GENERELLE OPLYSNINGER:

A. Navn på friskolen	
Lyne Friskole Glibstrupvej 4a 6880 Tarm	
B. Tilsynsførende, navn og adresse:	C. Pædagogisk-psykologisk rådgivning:
Else Thorup Tarm Skole Vardevej 11 6880 Tarm	PPF Ringkøbing-Skjern
D. Institutionsbeskrivelse (antal børn, undervisningssted, antal lærere, leder):	
81 elever i 0.-9. klasse: 0. – 1. klasse: 18 elever 2. klasse: 13 elever 3. – 4. klasse: 17 elever 5. – 6. Klasse: 20 elever 7. – 9. klasse: 13 elever	
E. Samarbejdsrelationer (tilknyttet skole, lærersamarbejde, skolebibliotek, adgang til faglokaler m.v.)	
Adgang til faglokaler på Ølgod Ungdomsskole (fysik)	
F. Særlig undervisningsmæssig service (amtscentral, efteruddannelses-muligheder, deltagelse i skoleledermøder m.v.)	
Friskolen deltager i et samarbejde med andre friskoler på alle planer	

PERSONALE OG UNDERVISNING:

A. Beskrivelse af lærere og ledelse			
Lærer: Tove Albertsen (læreruddannet) Lærer: Mette Tang: (pædagoguddannet) Lærer: Ellen Hestehave (uuddannet, mange års erfaring) Lærer: Henny Filosof (læreruddannet) Lærer: Erling Simmelsgaard (uuddannet, mange års erfaring) Lærer: Ole Smith (læreruddannet) Lærer: Jorg Willem (timelærer; underviser i tysk og fysik (har taget linjeuddannelse i tysk))			
Leder			
Klaus Korsholm			
B. Beskrivelse af undervisning generelt			
Forefindes individuelle undervisningsplaner indeholdende undervisningstid og forløb:			Ja:
			Nej: X
HVILKE FAG UNDERVISES DER I?			
Alle folkeskolens fag. Der undervises vejledende i de fleste fag.			
IT: Der er et computerrum med stationære computere. Der suppleres med iPads, som er indkøbt som klassesæt. IT indgår som en naturlig integreret del af undervisningen.			
FYSIK/KEMI: En timelærer varetager undervisningen. Størstedelen af undervisningen foregår på Lyne Friskole; en mindre del på Ølgod Ungdomsskole, når der arbejdes med emner, der kræver et faglokale (eksempelvis udsugning ved øvelser i kemi)			
LOV 409: Friskolen er ikke berørt af lov 409. Det betyder, at personalet fortsat har store dele af deres forberedelse til at foregå derhjemme – individuelt.			
REFORMEN påvirker ikke skoledagens længde: Eleverne på Lyne Friskole har ikke så mange undervisningstimer som folkeskolens elever og har dermed kortere skoledage. Der er ikke mål om at arbejde med synlige læringsmål og feed back som i folkeskolen. Elevplaner indgår ikke i skolens virke. Der er heller ikke et forlangende om understøttende undervisning med lektiehjælp og faglig fordybelse samt bevægelse i og i tilknytning til undervisningen. På flere områder har reformen dog inspireret Lyne Friskole til at gøre nye tiltag. Eksempelvis er undervisningen organiseret, så der er fordybelsesfag. Mine besøg viser også helt tydeligt, at der i vekselvirkning med den faglige undervisning, indgår understøttende undervisning på mange forskellige måder (se nedenfor).			
TRIVSEL, UNDERVISNING OG LÆRING: Omgangstone og -form sender stærke signaler om, at der på Lyne Friskole er et godt undervisningsmiljø, hvor elevernes trivsel og tryghed er vigtig for de professionelle – og for eleverne. Jeg fornemmer et undervisningsmiljø og en stemning, der er befordrende for elevernes læringsudbytte.			
Læseplaner:			
FÆLLES MÅL følges fortsat. Fra 1. august 2015 er der indført nye læringsmål for samtlige fag i folkeskolen.			
EVALUERINGER: Skolen har valgt ikke at afholde nationale test som i folkeskolen. I flere tilfælde foretages interne evalueringer af elevernes læringsudbytte. Måske er det værd at overveje, om der med fordel kan udvikles en evalueringskultur, der kan dokumentere de faglige resultater.			
LÆRINGSMÅL: Skolen er endnu ikke gået i gang med at lave synlige læringsmål. Dermed heller ikke løbende evaluering og feed back ift. synlige læringsmål. Lærerne udtrykker dog, at de har en fin fornemmelse af, hvor langt den enkelte elev er i sin læreproces. Der er en bevidsthed om, at friskolen også skal kunne matche de nye faglige krav.			

TILSYNET

A. Hvem har foretaget tilsynet
Else Thorup, skoleleder på Tarm Skole Tlf.: 99 74 27 61 Mobil: 22 16 62 01 Mail: else.thorup@rksk.dk
Tilsynsperioden:
April 2015 – april 2016
B. Helhedsindtryk:

EN SNAK MED SKOLELEDEREN:

Det er så sidste gang Klaus og jeg skal have den årligt tilbagevendende samtale, som altid foregår på kontoret over en god kop kaffe. Klaus fylder 62 år i maj måned og har valgt at lade nye kræfter tage over fra 1. august. Hans beslutning har været meldt ud rettidigt, så bestyrelsen har haft den nødvendige tid til ansætte Klaus' efterfølger, der formelt skal godkendes af Generalforsamlingen den 6. april 2016. Inden da har der været en lang og grundig ansættelsesproces med bred involvering af såvel bestyrelse som personalegruppe.

Klaus har været leder på Lyne Friskole i 11 år; siden friskolens start i august 2005. Baggrunden var, at folkeskolen var varslet lukning i 2006: En udmelding, der fik forældrene i Lyne til at træde i aktion for at bevare skolen, dens elever og personalegruppen.

Det lykkedes! Personalegruppen er der stadig: Både Klaus og de seks faste undervisere har været med alle årene. Ligeledes er elevgruppen intakt – næsten: I 2015 var der 87 elever; i dag er elevtallet på 81. Undervejs har der været alarmerende lave elevtal. I første omgang hjalp det, da Strellev Friskole lukkede, idet 20 elever derfra blev overflyttet til Lyne Friskole: I dag kommer der fortsat en del elever derfra. Desuden er der elever fra forskellige folkeskoler i såvel Ringkøbing-Skjern som Varde kommuner, der søger Lyne Friskole. Alt i alt giver det et dynamisk læringsmiljø og en økonomi, så skolen kan drives på fornuftig vis.

Klaus er sikker på, at der også om 10 år er basis for at drive Lyne Friskole: "Vi ser i dag, at flere unge familier flytter til området. Tidligere bysbørn vender hjem, og i det hele taget oplever jeg, at der er en søgning mod de mindre og overskuelige enheder".

Farvel til arbejdslivet...: Der er dog ingen tvivl om, at Klaus vil været fuldgældig leder indtil 30. juni, der er hans sidste arbejdsdag: "Det er jo vigtigt at få afsluttet ordentligt": "Dette år skal afvikles på en god måde, og ligeledes skal der lægges gode spor ud for det næste skoleår".

"Jeg vil gøre meget ud af at foretage en ordentlig overlevering til min efterfølger. Samtidig vil jeg lægge stor vægt på at give plads. Den nye leder skal have mulighed for selv at træde i karakter".

"Vi har af naturlige årsager ikke iværksat en helt masse nyt de seneste par år. Således har også det seneste skoleår været et stilfærdigt år, uden de helt store forandringer". Men der er på ingen måde stilstand! Claus fortæller...

- **om den årlige skoletur**, der går til Solbakken/Haderslev - ud til Lillebælt: Da er alle mand af huse fra tirsdag til torsdag.
- **om støtteforeningen**, der ved at afholde forskellige arrangementer i hallen og ved eksempelvis at sælge kød og andre slagtervarer skaffer penge, der i det forgangne år blandt andet blev omsat til de nye stole i computerrummet, en interaktiv tavle, så der nu er tre i alt og 10-12 nye iPads.
- **om 14 dages skemaer**, der giver mulighed for mere sammenhængende undervisnings- og læringstid.
- **om egentlig middag**, der desværre måtte stoppe, da leverandøren fra Kvong Forsamlingshus skiftede job.
- **om bussen**, der i en alder af 30 år er ved at være for dyr i reparationer. Vi er på udkig efter en ny.
- **om morgen-SFO**, som skolen har overtaget fra januar 2016.
- **om sekretæropgaver**, der med fagligt udbytte løses på tværs af skole, SFO og Børnebo: En gevinst, at kunne bruge faggrupper på tværs.
- **om pædagogisk weekend** i foråret - for personalet og den nye skoleleder

Farvel til arbejdslivet... : Klaus udfylder fuldtud sin plads, så længe, det er ham, der er skoleleder.

" - men derefter skal der være tid til at forbedre mit handicap i golf, tid til at læse Jakob Ejersbo og Carsten Jensen, tid til..."
"Ja, det vil tiden vise".

GLIMT FRA UNDERVISNING OG LÆRING:

Dansk, 5. - 6. klasse:

Her er i alt 20 elever: Ni i 5. og elleve i 6. klasse. "Måske er en ny elev på vej", fortæller Ole, der er lærer i den aldersblandede klasse.

I dag omhandler de faglige mål litteraturkendskab; herunder boganmeldelser.

Flere elever læser på skift et lille udsnit fra en bog op for resten af klassen. De andre lytter og stiller interesserede spørgsmål: Om forfatteren. Om synsvinkler. Om udgivelser. Personbeskrivelser og karakteristikker. Om hovedpunkter i historien. Hvor? Hvem? Hvornår? Varighed? Hovedpersoner? Sammenhæng mellem handling og illustrationer.

Opmærksomhed, motivation og lærelyst er stor. En klapsalve følger eleven, der har været i centrum, ned på plads.

Jeg får indtryk af, at her er et godt fællesskab og trivsel, der giver gode rammer for den læring, der skal finde sted. Desuden bemærker jeg et godt samspil mellem elever og lærer og mellem eleverne indbyrdes: Jeg ser variation og elevinddragelse.

Værksted, 3. - 4. klasse:

Erling og Ole er sammen om faget. De har opdelt de 17 elever i to hold: Drengene og pigerne hver for sig. Det faglige indhold tager afsæt i mål fra fagene madkundskab, billedkunst, sløjd, håndværk & design.

Pigeholdet:

Efter Erlings korte opsamling, der ridsede op, hvortil holdet nåede sidste gang, er pigerne i gang med at fortsætte, hvor de slap. Nogle pynter æsker, a la decoupage, mens andre

- knytter en hundesor
- knytter armbånd
- grunder lærred og maler malerier/ballerinaer

Alle får god hjælp og vejledning hos Erling, der er rigtig god til at anerkende og motivere den enkelte elev. I øvrigt ser jeg en elevgruppe, der også er gode til at hjælpe hinanden indbyrdes. I det hele taget efterlader besøget et indtryk af en flok supermotiverede elever, der aktivt arbejder med det faglige stof.

Drengeholdet:

Målet er sat: Drengene skal sammen med Ole lave små film vha. iMovie! Uha, det er svært! Og det er spændende! Holdet her er i en mere afsøgende fase: "Hvordan finder vi vores emne?" "Hvordan laver vi drejebogen?" Ole bevæger sig rundt mellem grupperne og guider. "Mindre sekvenser", "tændstikmænd", "mikrofoner"... Nye og kendte begreber skal læres og sættes ind i den ramme, Ole har sat for forløbet.

Alt i alt ser jeg, at der er elever, der er optaget af at arbejde med de praktisk-musiske fag. Jeg ser også, at de små holdstørrelser og aldersblandingen giver god mulighed for samarbejde, undersøgelse, sparring og faglig fordybelse. Og jeg ser en lærer, der sætter ramme og samtidig motiverer, så eleverne på en god måde udfordres til at lære nyt.

Matematik, 2. klasse:

Sammen med Ellen er de 13 elever i fuld sving med at arbejde med praktisk matematik. Klasselokalet er på kort tid blevet forvandlet til et marked med flere små butikker. Eleverne har selv fremstillet både fine varer og de penge, der indgår, når der skal handles. Her sker masser af konkret læring: Køb og salg. Veksling. Addition, subtraktion, division og multiplikation – alle regnearter må tages i brug. Der regnes, der lægges sammen, trækkes fra, betales tilbage, veksles...

- og ind imellem får eleverne brug for, at Ellen underviser i, hvordan man kan låne.

Jeg ser en flok motiverede elever, der har det sjovt. Elever, der er travlt optaget af at lære via legen. Elever, der motiveres af en lærer, der er "med på legen" og som på en lærerig måde forstår at kombinere det teoretiske og det praktiske.

Læsevenner, 0. - 1. og 5. - 6. klasse

Vi er i kælderen.

De yngste elever er på deres pladser. Stilfærdigt kommer elever fra 5. og 6. klasse ind i lokalet og finder hen til deres læsepartnere.

Mette giver en grundig instruktion: "I dag skal I bruge linealen. I skal tegne streger på skift. I skal måle. I skal tjekke. Lav stregbilleder, hvor I skiftes til at tegne en streg. Ikke aftale noget. Ikke sige noget": Alle er nu klar til at gå i gang med opgaven.

Eleverne fordeler sig to og to i hele området: De måler, de tæller, de læser, de lytter og de instruerer.

Overalt er der fuld koncentration og en rigtig god stemning. Jeg fornemmer tydeligt en stor tillid fra de små til de store elever og jeg ser, hvordan de store ansvarligt går ind i rollen som vejledere. Der er god dialog mellem store og små: Vi skal hjælpe hinanden.

Jeg ser og oplever en hyggelig måde at lære på. Jeg ser, at rigtig mange kompetencer er i spil: Faglige, personlige, sociale...

De store roser og er fantastiske til at tage ansvar – for både trivsel og læring.

Mette fortæller, hvordan de ældste elever er med som gode støttelærere for hende: De ældste elever lærer ved selv at undervise. De små får "én til én" undervisning og læring: En rigtig god løsning, som alle kan profitere af – når den voksne, som her, gør sig faglige og didaktiske overvejelser over, hvad målet er.

Engelsk, 2. klasse:

Tove og de 13 elever i 2. klasse er i computerrummet, hvor eleverne skal arbejde med opgaver og øvelser, så de kan blive fortrolige med det engelske alfabet.

Tove guider eleverne, fortæller, hvor der skal trykkes for, at de kan finde programmet. Men uha, den teknik! Nogle kan ikke komme ind på deres iPads. Her kræves et log-in. Andre har besvær med hovedtelefonerne: Der er ingen forbindelse. Det er besværligt. Det er tidskrævende. Men da det endelig lykkes, er det sjovt og lærerigt: Eleverne er motiverede og optaget af de muligheder og udfordringer, de digitale læringsprogrammer byder på.

At Tove så må hive sig i håret... Tja, Tove: Jeg tror, det er et vilkår, vi alle må lære at leve med. Teknikken er os til rigtig stor hjælp; men når den svigter og driller, er vi sat til vægs. Det er du. Det er andre undervisere. Og det er nok alle, uanset hvor man befinder sig i et moderne digitalt videnssamfund. Og det gik jo: Jeg så en flok elever,

der var optaget af at lære via de digitale læremidler – også selv om der var forhindringer på vejen☺. Jeg så en engageret lærer, der var optaget af at hjælpe eleverne med at få det til at lykkes: Godt gået!

Engelsk, 7. – 9. klasse:

Normalt er der 13 elever på holdet. Sygefravær betyder, at der i dag kun er elever fra 7. og 8. klasse. I denne uge har holdet, med god vejledning fra Henny, trænet de webbaserede engelskprøver, så de kan opnå den nødvendige fortrolighed, før de endelige prøver, der afholdes sidst på skoleåret. De, der forlader skolen for enten at gå på efterskole eller til en folkeskole, skal have resultatet med på deres afgangsbevis.

Tysk, 5. – 6. klasse:

Klassen er godt i gang med at øve de tyske verber; haben & sein. Jørg, der står midt i klasserummet og som er i en rigtig god kontakt og dialog med samtlige elever – på tysk!! – er tysker, der taler dansk. Al dialog foregår på tysk. Ind imellem oversætter og forklarer Jørg på dansk.

Efter at verberne på forskellige måde er øvet og trænet, handler det om talsystemet og dets opbygning. Instruktion, dialog, spørgsmål og forklaringer går fint hånd i hånd, før eleverne slippes løs med at løse skriftlige opgaver, der relaterer sig til det stof, der har været behandlet. Eleverne arbejder individuelt og hjælper desuden hinanden. Deres lærer bevæger sig rundt og er på skift i dialog med hver enkelt elev.

Jeg ser blændende dygtig klasserumsledelse: Fokus på faglig undervisning og læring, nærvær, glimt i øjet og rigtig god kontakt med eleverne. Jeg ser elever, der er optaget af at lære og tale tysk. Og jeg hører elever fortælle mig, at de synes tysk er vigtigt og spændende.

PÅ LÆRERVÆRELSET:

Det, der fylder mest, er tanker og snak om, at der nu snart skal ansættes ny skoleleder. Det er spændende og samtidig mærker jeg en lille usikkerhed: "Vi ved, hvad vi har"☺. Jeg oplever en personalegruppe, der sætter pris på deres nuværende leder og som samtidig er helt åben over for, at der med ansættelse af en ny leder vil komme til at ske ændringer.

Første samtalerunde er afsluttet. Medarbejderne skal i forbindelse med anden samtalerunde møde to kvalificerede kandidater. Herefter skal bestyrelsen indstille til Generalforsamlingen. Personalet er spændt, ser frem til at få vished og glæder sig til at skulle på pædagogisk weekend, så de kan lære deres nye leder bedre at kende.

Jeg hører også om skolefesten, der igen i år skal afholdes i forsamlingshuset: Det er praktisk og hyggeligt. I år er det 7. – 9. klasse, der skal spille skuespil. Sidste år var alle på scenen. Det er forskelligt, hvordan det foregår; men det ligger fast, at der er fest for alle skolens elever, forældre og ansatte, når foråret har meldt sin ankomst.

Vi taler om fag, tværfag, 14 dages skemaer, værkstedstimer og øvrigt indhold i skolens hverdag. Desuden drøfter vi reformen og de forskelle, der ser ud til at blive større mellem folkeskolen og friskolen.

Lyne Friskole oplever af og til, at elever fra folkeskolen søger friskolen. Jeg ser stadig, at den lille skole, med dens overskuelighed, nærhed og tætte relationer mellem de professionelle og eleverne, har rigtig mange fordele. Jeg oplever, at der på Lyne Friskole er en god stemning: Her virker det som om, børn og voksne trives med hinanden: Der er et godt undervisnings- og arbejdsmiljø. Og jeg ser tydeligt, at der er fokus på fagligheden.

Som sidste år vil jeg afslutte tilsynsberetningen med at fokusere på, at der med reformen i folkeskolen er der kommet et meget stærkt fokus på at arbejde målstyret og på dokumentation af faglighed og trivsel i skolen.

Jeg tænker, at det derfor vil være vigtigt i de kommende år at være opmærksom på, hvordan man som friskole bedst kan dokumentere de faglige resultater: Hvordan kan arbejdet med synlige læringsmål, evalueringer og feed back blive synliggjort, så der ikke bliver stillet spørgsmålstejn ved undervisningens effekt? Hvordan kan dokumentationen finde sted, så alle – både elever, forældre og medarbejdere – med sikkerhed og rank ryg kan have en god vished om, at undervisningen kan modsvare det, der stilles krav om i folkeskolen?

På trivselsområdet bliver der på friskolen foretaget undersøgelser, der fortæller om elevernes trivsel: Her gør Lyne Friskole brug af den samme UVM (Undervisningsmiljøvurdering) som den, der anvendes i folkeskolen. Undersøgelsen bliver foretaget hvert tredje år.

Vi er lige nu i en brydningstid. Ingen ved, hvad fremtiden fører med sig. Men jeg tror på, at Lyne Friskole, hvis den kan dokumentere både faglige og trivselsmæssige resultater, vil være en af de friskoler, der fortsat har en fremtid for sig: Her er et godt lære- og værested!

GENERELT:

Igen i år møder jeg en leder og en medarbejderflok, der er bevidste om, at friskolen skal kunne matche folkeskolen, på såvel faglige som trivselsmæssige områder. Og jeg ser en praksis, der fortsat fint lever op til de krav, der stilles til folkeskole såvel som til friskole. Samtidig ser jeg en stolthed over at være netop friskole med den frihed og de særlige muligheder dette giver.

Fra august 2015 har Undervisningsministeriet indført nye læringsmål, der over tid skal implementeres i skolen. Det bliver spændende, hvordan Lyne friskole vil gribe den udfordring an.

TAK FOR SAMARBEJDET:

Jeg har igennem en længere årrække ført tilsyn med Lyne Friskole. Sammen med den nye leder kommer også en ny tilsynsførende, idet min kontrakt nu er udløbet. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke jer alle for det samarbejde, vi har haft: Det er og har altid været en fornøjelse at komme på jeres dejlige skole, hvor jeg har følt mig rigtig godt modtaget: God vind fremover!